СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION

ТРИ ЦЕНТИ РІК XLV. Ч. 82. Джерзі Сити, Н. Дж., пятниця, 9-го квітня, 1937. VOL. XLV. No. 82. Jersey City, N. J., Friday, April 9, 1937. THREE CENTS

ФАРМЕРИ ВИСТУПАЮТЬ ПРОТИ СИДЯЧОГО СТРАЙКУ

ГЕРШИ (Па.). — Юрба, зложена з яких 3,000 до 4,0000 фармерів з цеї околиці, напала на страйкуючих робітників місцевої фабрики чоколяди Ґершія, що засіли в фабриці, та, зчинивши з ними бійку, викинула їх з фабрики.

Фармерам помагали теж нестрайкуючі робітники фабрики, котрі не могли робити через сидячий страйк.

Викинених з фабрики робітників і юнійних організаторів гнали між рядами фармерів, котрі їх побивали.

СЕНАТ ПРОТИ СИДЯЧИХ СТРАЙКІВ І КОМПАНІЙНИХ ЮНІЙ.

ВАШИНҐТОН.—Сенат ухвалив резолюцію, котра осуджує скрайні прояви в відносинах між фабрикантами й робітниками, а саме: творення компанійних юній і вживання шпигів проти робітників, з боку фабрикантів, та вживання сидячого страйку, з боку робітників.

За резолюцію заявилися 75 сенаторів, проти всього 3.

ЩЕ ОДИН СТЕЙТ ПРОТИ СИДЯЧИХ СТРАЙКІВ.

ЛЕНСИНҐ (Мішіґен). — Сенат стейтової леґіслятури ухвалив два законопроєкти проти сидячих страйків. Сидячих страйк признається злочином, за котрий винуватий підпадає карі вязниці до 5 літ та грошевій карі до 2,500 долярів.

ФОРД БЕЗУМОВНО ПРОТИ ЮНІЙ.

ВЕЙЗ (Джорджія). — Генрі Форд, автомобільний фабрикант, заявив, що він ніколи не признасть робітничої юнії за представницю робітників у переговорах за ум[illegible] пра[illegible] в його фабриках.

Він загрозив, що викине з фабрики кожного робітника, що пристане до робітничої юнії.

ЩО КОШТУЄ СТРАЙК.

ДІТРОЙТ (Мішіґен). — Підприємство Крайслера каже, що недавний страйк у його фабриках коштував 87 міліонів долярів. У цій сумі вчислені втрати заплати робітників, зисків підприємством, та зисків подробичними продавцями.

ЛУИС ВІДГРОЖУЄТЬСЯ ФОРДОВІ.

ДІТРОЙТ. — У великій салі Колізею на стейтовій виставовій площі відбулися величезні збори автомобільних робітників у справі недавного страйку в фабриках Крайслера. На збори зявилося коло 25,000 робітників. Промовляли: Джан Луис, предсідник Комітету для Промислової Орґанізації; Гомер Мартин, предсідник юнії „Юнайтид Автомобіл Воркерс оф Америка"; і інші юнійні урядники.

Джан Луис остерігав юнії перед комуністичними аґентами та запевняв, що Генрі Форд скорше чи пізніше буде примушений признати робітничу юнію в своїх фабриках.

КАМПАНІЯ ПРОТИ РЕКЕТІРІВ.

НЮ ЙОРК. — Суд покінчив розправу проти шайки ресторанних рекетірів виданням присуду проти 7 членів шайки, засуджених оноді присяжними суддями.

Видаючи присуд, суддя звернувся з гострими словами передівсім проти урядників юнії ресторанних послугачів, що, представляючися за чесних оборонців робітничих прав, вживали всяких вимушувань і насильств для власної наживи. Їм він дав найвищий вимір кари, засуджуючи їх на вязницю від 15 до 20 літ та від 10 до 15 літ.

ҐАЗЕТА ПОГОДЖУЄТЬСЯ З ҐАЗЕТЯРСЬКОЮ ЮНІЄЮ.

НЮ ЙОРК. — По дво-місячних переговорах ґазета „Ню Йорк Ворлд-Телеґрем" підписала угоду з юнією ґазетярів, „Нюзпейпер Ґілд".

На основі цього контракту ґазета признає всім ґазетним письменникам 5-дневий тиждень праці на 40 годин, яку досі признавано лише для ґазетярів, що пишуть редакційні статті. Контракт постановляє висоту мінімальної заплати: початкуючі репортери мають мати по $25 у тиждень, репортери з одно-річною практикою $30 у тиждень, з дво-річною $40, з три-літньою $50 у тиждень. Редакційні робітники, що читають рукописи й пишуть новинки, мають мати по $50 у тиждень, як не мають досвіду, по $55 у тиждень по 6 місяцях праці, а по $65 по одному році досвіду.

БОРОТЬБА ЗА КОНТРОЛЮ УРОДИН.

САН ХВАН (Пуерто Ріко). — Обі палати леґіслятури ухвалили закон, на основі котрого лікарі мають право давати людям інформації про контролю уродин.

Церковні люди протестують проти цього закону й домагаються від ґубернатора, щоби він відмовився дати йому свій підпис.

ПРОГРАМА
XIX. ЗВИЧАЙНОЇ ГОЛОВНОЇ КОНВЕНЦІЇ
УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

ЯКА ВІДБУДЕТЬСЯ

в Hotel Washington

Pennsylvania Ave., Opposite the United States Treasury, Washington, D. C.

ПОЧИНАЮЧИ ВІД 10-го ТРАВНЯ (MAY) 1937 РОКУ.

Того дня, а саме 10-го травня, точно в годині 9-тій рано розпічнуться в готелі Вашінґтон конвенційні наради, на які мають явитися всі Делеґати й Делеґатки. Порядок нарад буде такий:

1. Відкриття конвенції головним предсідником У. Н. Союзу.
2. Звідомлення Верифікаційної Комісії.
3. Вибір голови конвенції, двох заступників і двох секретарів.
4. Вибір отсих комісій:
   а) Комісія зажалень і просьб з 5-ох членів.
   б) Комісія Виборча з сімох членів.
   в) Комісія Пресова з трьох членів.
5. Звідомлення головних урядників У. Н. Союзу в такім порядку:
   Звіт головного предсідника.
   Звіт заступника головного предсідника.
   Звіт заступниці головного предсідника.
   Звіт головного рекордового секретаря.
   Звіт гол. фінанс. секретаря-касієра.
   Звіт з адміністрації органу У. Н. Союзу „Свободи".
   Звіт шефа редакції „Свободи".
   Звіт головної контрольної комісії.
   Звіт головних радних У. Н. Союзу.
6. Дискусія над звітами.
7. Звідомлення Статутової Комісії.
8. Назначення висоти бондів і платні Головного Уряду.
9. Вибір Головного Уряду.
10. Справа органу У. Н. Союзу „Свободи".
11. Звідомлення комісії зажалень і просьб; дискусія і ухвали.
12. Внесення і ухвали для добра орґанізації.
13. Закриття конвенції.

ЗА ГОЛОВНИЙ УРЯД У. Н. СОЮЗУ:

Микола Мурашко, голов. предсідник
Володимир Малевич, заст. голов. предсідника
Дмитро Ґаличин, гол. рек. секретар
Роман Слободян, гол. фін. секретар-касієр

СЛІДСТВО В СПРАВІ ПОЖАРУ КОРАБЛЯ.

НЮ ЙОРК. — Вищий Федеральний суд розглядав відклик проти присуду, виданого проти Вилиема Вормса, капітана, і Ебена Абота, головного машиніста корабля „Моров Кесл", що погорів на Атлянтійськім океані коло побережа стейту Ню Джерзі в вересні 1934-го року з утратою 134 людських жить.

Присяжні судді в нищому суді признали Вормса й Абота винуватим недбальства. Тепер вищий суд каже, що Вормс не тільки що не занедбав своїх обовязків, але придержувався старого морського звичаю й остався на своїм пості, поки всі люди не забралися з корабля. Суд зніс присуд нищого суду.

ПРОФЕСОР БОБЕРСЬКИЙ ПРИБУВ ДО ВІННІПЕҐУ.

Минулого тижня професор Іван Боберський приїхав до Канади у бизнесових і особистих справах. В Канаді шановний професор побуде тільки короткий час.

РОБІТНИЧИЙ КОНҐРЕС ПРОТИ ІМІҐРАЦІЇ.

На робітничім конґресі в Торонто запала резолюція проти приїзду іміґрантів до Канади.

ЧЕХИ ВИМИРАЮТЬ.

Як повідомляє чеська преса, в чеському селі Дубчанах не вродилася в 1936 р. ні одна дитина, хоча в селі живе 350 душ. То значить, що в 1942 р. до першої кляси місцевої школи не прийде ніхто. Слід зазначити, що село Дубчани досить багате. Чеська преса дуже занепокоєна цим проявом, бо він може колись довести чеський нарід до загибелі

ІТАЛІЙСЬКА ПРЕСА ОБВИНЯЄ ФРАНЦІЮ.

РИМ. — Італійська преса далі містить напади на Францію, за її поміч червоним в Еспанії. Ці напади є піддержані документальними даними. Рівночасно з тим чимраз впертіше кружляють вістки, що до Риму знова приїде німецький ґенерал Ґерінґ, з яким Мусоліні нарадиться, що далі робити в справах Еспанії.

СОВЄТСЬКИЙ ДИВОГЛЯД.

„Комсомольська Правда" критикуючи безчинність орґанізацій безбожників у Кіровській окрузі, пише, що між орґанізаціями безбожників і церквою витворилось свого роду співжиття; напр. управитель дому соціялістичної культури в селі Боровичі, комсомолець Пермінов позичає літурґічні одяги потрібні до протирелігійних вистав від священика. Із вдячности за таку поміч ходить Пермінов із цілою своєю ріднею до церкви на богослуження. Совєтські часописи пишуть, що богослуження є більшою атракцією від безбожницьких сходин, бо стоять на „кращім мистецькім рівні".

ҐРАМОФОН ЗАМІСЦЬ ДЗВОНІВ.

У Франції, в місті Рубе, перший раз спробували ввести замісць дзвонів — ґрамофон. Плиту із награними звуками дзвонів умістили перед мікрофоном, що передавав їх дальше при помочі сильних голосників.

Спроба повелась і відтепер у церквах Рубе будуть скликувати людей до церкви — ґрамофонові плити. Але в дуже святочні дні будуть дзвонити таки правдиві дзвони.

ОГИДНЕ ВИКОРИСТУВАННЯ ДІВЧАТ В ВІННІПЕҐУ.

Вінніпеґській поліції приходиться розсліджувати багато випадків використовування бідних дівчат, чи то скупими господинями, чи власниками дешевих ресторанів, чи навіть і фінансовцями, що роблять добрий бизнес. В деяких випадках поліція не могла багато помочи, бо це були справи, які повинен полагоджувати суд дрібних довгів, а більшість жертв або не знають, що саме вони мають в таких випадках робити, або бояться, аби не втратити роботи. Про одну бизнесову фірму в місті говорять, що вона додумалася діставати за дармо всю канцелярійну роботу. Ця фірма дає оголошення в часописах, що потребує стенографісток. Коли зголоситься яка дівчина, кажуть її, що має робити два три тижні на пробу, поки призвичаїться до роботи. Розуміється, що проба є безплатна. По двох чи трох тижнях кажуть дівчині, що вона не є вдоволяюча, а на її місце приймають нову.

ПРОТИ НАРУШЕННЯ ПУБЛИЧНОЇ МОРАЛІ.

Литовський міністр внутрішніх справ оголосив розпорядок, яким установляє кари за провини проти спокою, моральности і публичного порядку. Розпорядок передбачує кари грив. до 100 літів не тільки за самі провини проти моральности і спокою, але й за вживання на публичних місцях старих російських проклонів, яких уживають на Литві здавен-давна. Одночасно встановлено кари за непорядки в домах і крамницях. Як відомо, старі російські проклони не перевелися ще й в Польщі.

ПОЛЬСЬКО-НІМЕЦЬКЕ НАПРУЖЕННЯ

БЕРЛІН. — Орґан німецького міністерства закордонних справ, „Діпльоматіше Кореспонденц", опублікував поважну пересторогу на адресу Польщі, за те, що полські урядові чинники здовж німецької границі влаштовують провокаційні демонстрації. Недавно влаштовували там поляки „тиждень Поморя", в часі якого, при помочи ріжних демонстрацій, промов і літератури старалися освідомити польське населення про вагу Балтійського моря для Польщі. Але в часі тих промов деякі бесідники, що стоять на високих урядових становищах, виголошували також промови, в яких підкреслювали, що Німеччина має ще такі території, які належать до Польщі. Крім того німці незадоволені з того, що Польща давить і винародовлює німецькі меншини в Польщі. „Діпльоматіше Кореспонденц" заключає, що таке поступовання противиться тій приятельській угоді, що її заключила Німеччина з Польщею.

ПОЛЬСЬКІ ТЕХНИКИ ВОЮЮТЬ ПО ТЕХНІЧНОМУ.

ВАРШАВА. — На Варшавській техніці, що стояла якийсь час замкнена з приводу антисемітських розрухів, розпочалися 7 квітня ц. р. виклади. Але польські студенти-антисеміти, в хвилі, коли мали починатися виклади, почали кидати димні свічки. А далі хтось з ґалерії кинув петарду, а за нею ґазові слізні бомби. Цілий будинок наповнився неприємним чадом і виклади треба було знова припинити на неозначений час.

СУДЯТЬ ЗА НАГРОБНУ ПРОМОВУ.

ТЕРНОПІЛЬ. — Перед тернопільським судом відбулася розправа проти чотирьох українських сільських хлопців, а саме: Миколи Івасечка з Константинівки, Павла Попова, Михайла Попельняка та Захара Недошитка з Ходачкова Малого, за те, що Микола Івасечко виголосив над могилою Ю. Недошитка, якого замордували польські „стшельци" з Ходачкова Малого, патріотичну промову. Зновуж Павла Попова і Михайла Попельняка судили за те, що вони співали патріотичні пісні, а Захара Недошитка за те, що він не давав розкинути могили бл. п. Ю. Недошитка, яку казало розкинути старо-ство в Тернополі. Хлопців засуджено від 8 до 3 місяців арешту.

ОДИН ПОРЯДНИЙ ДЕНТИСТ НА ЦІЛУ МОСКВУ.

МОСКВА. — На днях ҐПУ арештувало одинокого порядного дентиста, що його мала Москва, Василя Юдельовича, який направляв зуби большевицькій аристократії, а передівсім чужинним дипльоматам. Тепер його арешт поставив тих дипльоматів в дуже прикре положення. Два американські віце-консулі, як подає „Асошіейтед Прес" поїхали аж до Латвії, щоб там собі направити зуби. Зновуж інший урядовець місй Гендерсон рішив чекати з направою зубів, аж доки не випустять Юдильовича.

ПРИЗНАЮТСЯ САМІ, ЩО ВИКОРИСТОВЮЮТЬ РОБІТНИКІВ.

МОСКВА. — Совєтський часопис „Труд" виступає в обороні 7-годинного дня праці і признає, що в цілому ряді бавовняних підприметсв робота тягнеться значно довше. Подібні речі діються також в фабриках електричних інсталяцій. Хоч директори фабрик здебільша пролетарського походження, каже „Труд", то всетаки дбають більше про фабрики, ніж про робітників. Своє поступовання вони оправдують потребою виконати наложений плян й опанувати продукцію. Професійні союзи, яких головним обовязком є боронити прав та інтересів робітників, не тільки що не протестують проти нарушення прав робітників, але співпрацюють з директорами та нарушують права робітників.

ҐІТЛЄР ПРОТИ АРИСТОКРАТІВ, ЩО ХОЧУТЬ ПОВОРОТУ КАЙЗЕРА.

БЕРЛІН. — На заяву представника німецьких аристократів, що вони викинули зі своєї орґанізації всіх тих німецьких аристократів, в яких жилах пливе жидівська кров, Ґітлер сказав, що кровної чистоти ще замало, а мусить бути ще й політична чистота. Супроти цього Ґітлер радив орґанізації аристократів викинути також всіх тих членів, що хочуть повороту Ґоґенцолернів.

НАЦІ ПОБОРЮЮТЬ ЦЕЛЄБАТ.

БЕРЛІН. — У своїому орґані, що займається чистотою раси, німецькі наці висловлють ґадку, що целебат це непотрібна і шкідлива річ для Німеччини. Цей орґан осуджує факт, що „32,000 мужчин є позбавлені права бути батьками родин і давати Німеччині дітей". В дальших виводах твердить, що такий стан шкідливий навіть для римо-католицької церкви, бо через те, що священики не можуть мати дітей, вони не можуть передати в спадку найкращих традицій католицької церкви.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.,
at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Edited by Editorial Committee

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

Тел. „Свободи": BErgen 4-0237. — Тел. У. Н. Союза: BErgen 4-1016. 4-0807.

За оголошення редакція не відповідає.

За кожду зміну адреси платиться 10 цент.ві

Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ЯКБИ НЕ СУСПЕНЗИ!

Ще раз приходиться ствердити з задоволенням, що теперішній передконвенційний період переходимо в нашій організації принаймні нормально. Коли схочемо брати під увагу ті великі втрати у членстві, які поносив У. Н. Союз у конвенційнім періоді минулої конвенції, тоді мусимо радіти, що тепер цього нема. Бо ось і **в березні збільшився У. Н. Союз.** А замітне у тім збільшенню те, що між новим прибутком маємо 66 членів у віці **між 18 і 30 роком.** Значиться, що збільшилася наша організація у такім членстві, яке враховуємо до молодого, тут родженого покоління, а яке вже є дозріле й розуміє добре, до якої це організації воно вступає. І це також є радісним проявом. Особливо, коли візьмемо під увагу, з якими великими труднощами приходиться сьогодні так зв. „чужинецьким" організаціям притягати до себе цей елемент, про який отсе згадуємо. Хто слідить за розвитком згаданих організацій, українських і інших, той вичитає ту правду дуже наглядно з проголошуваних ними місячних звітів і протоколів річних засідань. Та коли У. Н. Союз зріс у березні на 72 членів, то тим ми не хочемо твердити, що ми вже осягнули якісь надзвичайні успіхи, якими можнаб дуже величатися. Ні. Ми тільки хочемо підкреслити, що наша організація всеще має велику притягаючу силу. А далі що є великі, досі невичерпані можливости збільшення У. Н. Союзу. Тільки треба хотіти використовувати ті можливости. Бо й тепер зріс У. Н. Союз головно тими, що мають глибоку віру в Союзову Ідею, що глибоко переконані в серці, що вартує для цеї ідеї працювати. І це вони придбали У. Н. Союзові в минулім місяці — **203 нових членів.**

Але ми згадали, що У. Н. Союз збільшився в минулому місяці тільки на 72 членів, а тут бачимо, що по правді придбано Союзові в тім місяці **203 нових членів.** Вияснюючи це, мусимо згадати про нашу болячку, якою є **суспензи.** Це вони так дуже гальмують природню зріст організації. І тому треба розвести якусь спеціяльну пропаганду в цій справі, щоб позбутися цього лиха, або хоч його зменшити. Забираймо в цій справі голос, обговорюймо причини тих так численних суспенз і шукаймо на них заради. Бо це конечне, коли бажаємо бачити організацію у постійнім рості. Віримо, що **спільними силами** вилічимо себе ще й з цього нашого організаційного недомагання. Бо коли ми вміємо вже вилікувати себе з конвенційних кріз, то й зможемо хоч вчасти зліквідувати і епідемію суспенз. Треба тільки **хотіти** це зробити і мати завжди на увазі, що кожна суспенза, це є **колода,** що спинює розвій нашої організації, а з нею і тої сили, яка потрібна на те, щоб було закріплене українське імя в Америці.

ЕКОНОМІЧНЕ ПОЛОЖЕННЯ ПОЛЬЩІ

(Для „Свободи" з Парижа).

В Варшаві недавно відбувся зїзд, присвячений створенню нової урядової партії під назвою „табору національного обєднання". Ініціятором цієї партії є полк. Коц, що вважається мужем довіря Ридз-Сьміглого. Вона заступить зліквідований „безпартійний бльок" (ББ) і своїм безпосереднім завданням має підтримку пілсудчини в урядовому апараті Польщі.

На згаданому зїзді представники табору пілсудчиків намагалися в рожевих фарбах представити розвоєві можливості Польщі, її силу й міжнародню вагу. На ділі ж творення „табору національного обєднання" відбувається в надзвичайно складній політико-економічній ситуації, в умовах загостреної кризи й цілковитої розгублености в урядових польських колах. Тут хочемо розглянути сучасне економічне положення Польщі.

На одному з засідань сойму. міністер Квятковський запевняв, що це положення покращало.. Деяке оживлення в польській господарці справді помічається, але з нього ніяким чином неможливо робити висновків про, бодай повільне, оздоровлення економічного стану країни. На це оживлення в останніх місяцях впливають чисто технічні й штучні причини, як, наприклад, фінансові заходи уряду (обмеження валютових операцій, спинення сплачування закордонних боргів і т. д.), далі — послаблення світової аграрної кризи, і нарешті, недавня позика у Франції в сумі коло 130 міліонів ам. долярів.

У відрізнення від майже всіх европейських країн, Польща так і не спромоглася вийти з економічної кризи. Сучасний рівень її промислової продукції становить тільки 76% в порівнанні з 1928 р. або приблизно 70—75% продукції довоєнного часу. В тяжкому положенні перебуває й сільське господарство. Хлібні ціни продовжують падати; беручи ці ціни в періоді 1927—31 рр. за 100— в 1936 р. вони зменшилися до 48, отже більше ніж на половину! Це ставить селянство в Польщі в надзвичайно тяжке положення, особливо коли прийняти під увагу, що між цінами сільсько-господарськими й промисловими існує ріжниця, некорисна для селян. Хліб, випомпований за безцін із села, перейшовши „канали" міської торговельної спекуляції, дорожіє в кілька разів; досить вказати, що міська спекуляція тільки в останніх тижнях так підвищала ціни на печений хліб, що вони зросли на 35%. Як боляче вдаряє така „економічна політика" трудове населення Польщі — не треба вияснювати!

В польській промисловости працює тепер лише коло 600,000 робітників. Приблизно таксаж скількість робітництва занята в дрібних промислових підприємствах. Але більшість з них працює неповний тиждень. Тільки самих зареєстрованих безробітних начисляється 700,000 людей, скількість, коли зважити питомий тягар польської промисловости, дуже значна.

Щоб рятувати рівновагу державного буджету, польський уряд піддає його справді драконівським скороченням! Але ці скорочення відбуваються якраз на рахунок тих суспільних потреб, без яких суспільство взагалі не в стані нормально розвиватися. Так в буджеті на 1937 рік на 28% (!) скорочені видатки на народню освіту, соціяльне забезпечення, медичну поміч і т. д. Внаслідок такої „ощадности" витворюються нові маси безробітних інтелігентів. Зокрема, саме тільки обмеження буджетових видатків на шкільництво залишило без посад 16,000 польських вчителів! Польська опозиційна преса з цієї нагоди писала: **„Кожна шеста дитина в Польщі вмирає в колисці, кожна пята виростає неграмотною, кожна четверта засуджена в будучності на безробіття"...**

Щоб ратувати свої захитані позиції, пілсудчина виступає з обіцянками „широких" економічних реформ в ділянці сільського-господарства, промисловости та еміграції. Неможливий стан селянства проєктується поліпшити через викуп деяких (насамперед фінансово збанкротованих) панських посілостей. Проте, коли уважніше вглянутися в зміст цієї „аграрної реформи", то стане ясним, що вона ніяким чином кризи польського села не розвяже й має своїм головним призначенням тільки одну тактичну ціль: обіцянкою землі — внести заспокоєння в селянські маси. Проте навіть така реформа стрічає в кругах дідичів енергійний спротив, що не лишається без впливу на самому уряді. Досить вказати, що внаслідок великого галасу навколо викупу земель для селянства, в минулому році намічено до парцеляції тільки 27 тисяч гектарів землі. Це все рівно, як лікувати слоня оплаткою аспірини.

В подібному положенні знаходяться й проекти промислових реформ. Їх суттю є насамперед розбудова таких підприємств, що мають воєнний характер. Проте й це завдання викликує великі незгоди в уряді й наближених до нього сферах. Цікаво зазначити, що головну опозицію розбудові промисловости творять... польськіж дідичі, які побоюються, що це змусить уряд скоротити сільсько-господарські кредити, завдяки яким тільки й можуть животіти підупадаючі панські фільварки.

Нарешті останнє завдання реформ — плянова еміграція, яка моглаб облегшити положення селян, полягає в проєкті перекинути „зайві" людські резерви села до міст і місточок, привчаючи їх до ремісництва, а водночас у масовому вивозі жидів.. до Палестини. В звязку з цими урядовими починами, польському селянству залишається хіба сказати: „поки сонце зійде, роса очі виїсть!...

Не треба бути економістом, щоб бачити всю безнадійність заходів пілсудчини вивести Польщу з того економічного кута, в якому вона опинилася. Це розуміє самий уряд, що зрештою й своїм починам творення коцівського „табору національного обєднання" надає не так реконструктивний, як насамперед демагогічно - пропагандивний характер. Безвихідність ситуації розуміє й польське суспільство, доказом чого були недавні напружені дискусії в соймі навколо урядової політики. Щоб схарактеризувати зміст цих дискусій, які відображують настрої суспільности, досить навести таку заяву визначного посла Медзінського: **„Стан Польщі — сказав він — уявляє з себе малюнок цілковитого розкладу, розкладу настільки застрашаючого, що кожний поляк не може не бачити абсурдність теперішнього положення річей"...**

М. Органський.

РАДІСТЬ ЖИТТЯ

В часах зневіри, коли що друга людина ходить із скривленим обличчям та затроює окруження своїми вічними клопотами, ми, жінки повинні поширювати гасло „життєвої радости", оптимізму. Бо радість життя — це найкращий косметик на красу тіла, це найкраща протиутрута проти всіх недуг.

Погідний погляд веселих очей, певні себе рухи тіла, безжурність, духовий спокій — ось тайна туземного щастя й довговічности.

Та є одно „але": Коли ми хочемо інших учинити, як мають жити, то мусимо в першій мірі самі стати оптимістами, якщо ми досі ними не є.

Оптимісткою може стати кожна знас, як тільки цього сильно захоче. Радість життя — це не льос, вигараний щасливо на льотерії, як це комусь може видаватись, але вислід праці над нашим внутрішнім життям.

Гаслом теперішнього людства є не праця над собою, але догоджувати собі у всьому. Аджеж живе в людині поруч бажання догожування змисловою ще й потреба геройства. Людина духова живе, треба її тільки пробудити.

„Не проганяй з душі твоєї героя!" — каже Ніцше.

Кожне зусилля волі, навіть у найдрібнішій справі, оживляє цілу людину та спонукує її до щораз більших зусиль. Щоб тішитися життям, не треба до цього багатства, розкошів. У сірому, щоденному житті бачити ясні, соняшні сторінки, свої обовязки виконувати радісно і розбуджувати в собі свідомість про наші обовязки — це кільце у довжезному ланцюзі праці для народу, — а для видержливости ланцюга — кільцям ржавіти не вільно.

Скільки то важних справ занедбуємо тому, що нам „не хочеться"! Скільки гризот та нещасть виходить з цього для інших!..

Щож робити, щоб стати оптимісткою?

До всього треба вправи.

Вправляйте щоденно й на кожному кроці, почавши від того, щоб щодня рано вставати.

Вставайте рано в означеній годині, хоча тепла постеля манить вас до сну! Вставайте скоро, не гаючись, не позіхаючи і т. д.

Виконуйте свою роботу весело, із співом на устах! Якщо вас нападе втома, зберіть всю силу волі, щоб не піддатися їй!

У поведінці з людьми будьте привітливі, лагідні! Хто у першій прикрости чи невзгодині поконає себе, тому піддалі як „по маслі".

Щоденне життя жінки вимагає від неї щохвилини чогось такого, що супротивляється її вигоді. Тому їй лекше вробити себе внутрішньо.

Після цілковитого опанування свого внутрішнього „я" приходить глибока рівновага духа, яка викликує на устах людини усмішку перемоги.

Чи можна уявити собі щось кращого, як погоду весняного ранку, або розкішну теплоту літнього полудня, коли на небі сяє осліпливо-ясне сонце серед прозорого блакиту?

Чи може людина-володар світу, що зуміє громами кермувати, запанувати над своїм внутрішнім життям та проти всіх труднощів і перешкод не упадати, а з усмішкою на устах іти крізь життя?

Сила оптимізму величезна, вона наче чарівниця, що усуває всі сумніви, каже забувати горе й дає силу до нових зусиль.

Як інакше виглядав би нарід, якби його жінки були оптимістки.

Не чути булоб вічних нарікань на нашу недолю, не відбивались би об газетні[...] ти безпомічні квиління[...] сади — начеб то вони нашим єдиним спасенням.

Замісць підбадьорювати [на]ших дітей, чоловіків, наше оточення, до оптимізму, ми нарікаємо, чекаючи «якогось» змилування.

В наших руках, у нашій силі лежить доля народу. Змінім його життєвою радістю! — („Діло"). Яр. Мандюкова.

ЛИСТУВАННЯ РЕДАКЦІЇ.

В звіті Ц. У. ОДВУ в „Свободі" з коляди має бути „Відділ 33 Гвілінг, В. Ва. $26", а не „відділ 33 Вілмінгтон, Дел, $26", як хибно було подано.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

СИРАКЮЗ, Н. Й. Відділ 282 подає до відома своїм членам, що місячні збори відбудуться 11. квітня, в годині 3-тій пополудні, в У. Н. Домі. Обовязком кожного члена є явитись на час, бо маємо обрадити наші проекти для делегата, який поїде на конвенцію У. Н. Союзу. Це залежить від членів, щоб обрадити такі проекти ,які принесуть користь для нашого У. Н. Союзу і всього нашого українського народу. Це ми повинні мати на увазі, що вже від деяких відділів виходят ьнекорисні проекти, як ,приміром, знести обовязок членів платити за часопис Свободу, а лишити по їх волі. Тоді наша іміграція не піде вперед, а певно полізе взад. — І. Пігуляк, гол.; Г. Туркевич, секр. рек.; І. Каменюк, секр. фін.; В. Осухівський, кас.

ЧЕСТЕР, ПА. Місячні збори Бр. Сош. св. Духа, від. 237, відбудуться в неділю, 11. квітня, в годині 2-гій пополудні, в У. Н. Домі. Є дуже важні справи до полагодження, тому обовязково кожний член має бути приявний. — Григорій Стеців, секр.

ЧЕСТЕР, ПА. Бр. св. Михаїла, від. 352, повідомляє своїх членів, що збори відбудуться в неділю, 11-го квітня, в годині 2-гій пополудні, в гали церковній. Просимо членів прийти на ці збори, бо є важні справи до полагодження. — Г. Бандровський, предс.; М. Гавриляк, кас.; С. Мелько, секр.

НЮАРК, Н. ДЖ. Тов. Запорозька Січ, від. 371, повідомляє всіх своїх членів, що місячні збори відбудуться в суботу, 10. квітня, в годині 8-мій вечір, в гали церковній, 49-51 Бікон ул. Приявність всіх членів є пожадана, бо будуть важні спарви до полагодження. Довгуючі члени мають вирівняти свої вкладки. — Олекса Шумський, секр.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА. Місячні збори Тов. Єдність, від. 163, відбудуться в неділю, 11. квітня, в Клюбі Горожан, 847 Н. Френклин ул. На порядку дня є важні справи до полагодження, тому всі члени обовязані бути на тих зборах. Початок точно в годині 1-шій пополудні. — Уряд.

БРУКЛИН, Н. Й. Тов. Дністер, від. 310, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що збори відбудуться 10. квітня, в годині 8-мій ввечір, під ч. 724 Ліонард ул. Обовязком кожного члена є явитись на ті збори, бо є важні справи до полагодження. Напоминаємо членів, що обовязково повинні приходити на збори, а вразі неприявности на зборах підлягають карі згідно зо статутом. Просимо членів приєднувати нових членів і дітей до Тов. і У. Н. Союзу. — В. Шимко, предс.; М. Більський, секр.; С. Пелехатий, кас.

НЮ ЙОРК, Н. Й. Українське Запомогове Тов. „Дністер", від. 361, повідомляє всіх своїх членів, що місячні збори відбудуться в суботу, 10 .квітня, точно в годині 8-мій ввечір, в У. Н. Домі, 217-19 Іст 6-та вул. Кожний член має обовязково явитись на цих зборах, бо є важні справи до полагодження, я крівнож вирівняти свої належитости. Кожний член щоб забарв сво їтікети, котрі обовязково належаться для кожного бенефітового члена. Це є тікети на представлення і їх треба конче розібрати та прийти на представлення. Старайтесь привести нових членів, та й не зіставляйте дітей, а стаарйтись вписати до У. Н. Союзу. Довгуючі члени будуть проголошені і згідно зо статутом суспендовані. — Д. Костишин.

Микола А. Лейкін.

БОРОТЬБА БИКІВ

(3)

Тому що публика кричала з обурення та зчиняла пекольний крик, мусіли випровадити бика та стали вербувати аматорів змагань з четвертим биком. На зазив тореадора в зеленій блюзі стали сходити з галерії молоді селяни, робітники в синіх блюзах і вояки в червоних штанах. Зявився теж якийсь старець в чорному тужурку і циліндрі. Ці добровольці з д і й м а л и сурдути, блюзи і однострої та складали на баріері. Старий, сухорлявий добродій із старанно виголеним лицем і коротко обстриженою сивою чуприною віддав для переховку свій циліндер тореадорові. Один із добровольців рудий парубчак, здіймив не лише блюзу, а навіть і обуву. Із місць для сидячих ставилося також до боротьби щось десять аматорів. Їх привитали оплесками. Оплески додали відваги рудому парубчакові та заохотили його до вивертасів по арені.

Із стайні вибіг білий бичок, пущений без посторонка. На рогах мав наче футерали, закінчені кавчуковими кулями. Змагуни усунулися під баріери та уставилися мальовничо із зложеними на грудях руками. Добровольці окружили бика, що станув п о с е р е д арени. Якийсь непоказний вояк став дразнити бика, а коли цей кинувся на нього рогами, відскочив зручно на бік. За це нагородили вояка рясними оплесками. Одурманений успіхом став вояк кланятися. Тимчасом бик ударив вояка несподівано та перекинув на землю. Публика приняла цей оборот сміхом і свистом. Після вояка став до боротьби якийсь молодий хлопчик із червоною хусткою в руці. Бик розполошений червоною барвою, розгнався на хлопчика та в одну мить повалив його на землю і поніс як трофей червону хустку на рогах. Коли бик старався позбути червоної ганчірки, що заслонювала йому очі, станув перед ним той старий власник циліндра Бик намагався кілька разів ударити головою старого змагуна, та цей дуже зручно виминав його роги, на велике вдоволення публики. Після кількох невдатних виступів аматорів, що покінчилися вивертанням незручних добровольців змагань, почав пописуватися рудий, босий парубчак, що показався дуже зручним.

— Це напевно мусить бути якийсь фаховий ґімнастик — запримітив Іванов.

— Я також так думаю — відповів йому Потрашов.

Бик не виявляв вже охоти до дальшої боротьби та рівнодушно відвертався від тих, що зачіпали його. Видовище скінчилося. Потовчені биком аматори боротьби, розтирали собі ноги й руки та верталися на свої місця, певно жалуючи, що зачинали собі з биком.

— То вже кінець?—спиталася доктора Ґлафіра Семенівна.

— Кінець першої частини, та за хвилину почнеться друга.

— О, я вже маю того доволі. Ходімо вже, бо воно вже страшно сприкрилося.

— Бачите, пані, які то ріжні вдачі. Вас це нудить, а тутешня публика сиділа би в цирку до пізної ночі.

— Е, колиж бо в о н о справді скучне, все одно і те саме в колісце — відізвалася Закрепина.

— Ви обіцювали нам, що забавимося, як до боротьби станують добровольці зпоміж публики, а тут нічого забавного не було—докоряла докторові Ґлафіра Семенівна.

— З н а є ш що, Ґлато, що я мав би охоту попробуватися з биком — відізвався нараз Іванов. — Це зовсім не є небезпечне, бо бик має нешкідливі роги.

— Також думка . . . — обурилася на нього жінка.

— То щож сталося би? Хочби мене бик перевернув, то я не потовкся би, бо на арені мягко. А якого я потім листа написав би Семенові Івановичеві! „Я був на боротьбі биків і сам кинувся на розюшеного звіра й переміг його . . . — імпровізував листа до приятеля.

— Можеш собі справити цю приємність не наражуючися в боротьбі. Напиши, що ти боровся з биком.

— Таж не ялося говорити неправди.

— Алеж бо ти це вмієш! —закінчила розмову Ґлафіра Семенівна, виходючи з усім товариством з цирку.

(Кінець).

ПОВІДОМЛЕННЯ.

В справі Пропамятної Книги У. Н. Союзу подаємо до відома членства, що на засіданні головного екзекутивного комітету У. Н. Союзу з 17-го лютого 1936 року рішено таке:

Пропамятна Книга коштуватиме $5.00 за один примірник. Коли мова про членів У. Н. Союзу, то вони обовязані покрити тільки кошти висилки Книги та видатки, получені зі спеціяльною оправою цеї Книги. Ці кошти виноситимуть $1.00.

Член У. Н. Союзу може замовити ТІЛЬКИ ОДНУ КНИГУ ПО ЦІНІ $1.00. Те замовлення має наступити ЧЕРЕЗ ВІДДІЛ, до котрого дотичний член належить.

Тому відділи повинні виготовити списи тих членів, що бажають замовити цю Пропамятну Книгу, сколектувати від кожного належитість у сумі $1.00 та прислати замовлення разом з належитістю до адміністрації „Свободи". Замовлення треба надсилати впродовж наступних ТРЬОХ МІСЯЦІВ, а саме, березня, квітня і травня.

ГОЛОВНА КАНЦЕЛЯРІЯ У. Н. СОЮЗУ.

НА БІЖУЧІ ТЕМИ

ДОЛЯ ДИКТАТУРИ.

„Греки демонструють проти диктатури"—доносить телеграма з Праги. Підчас богослуження за душу Венізельоса, покійного грецького політика, в катедрі в Атенах, 20,000 зібраних там людей кричали: „Геть з тиранією! Най живе свобода!" Демонстранти оплескували провідників заборонених партій. Демонстрація була звернена проти диктатури генерала Метаксаса.

Сказали, що не хочуть тиранії, сказали, що хочуть свободи, але не сказали, що вони розуміють під свободою. Чи право й нагоду для провідників заборонених нині партій встановити свою диктатуру?

ХЛІБ І СВОБОДА.

Донесення з Праги каже, що в Греції зростає невдоволення з диктатури Метаксаса тому, бо від заведення диктатури в Греції зростає дорожнеча. Ростуть ціни на олій, хліб і оливки.

Вилард, один з редакторів тижневика „Нейшен", описуючи диктатуру в одній американській републиці, каже, що від заведення диктатури ціни там знижилися, але невдоволення росте. Мовляв, люди можуть бути ситі, але без свободи вони невдоволені.

Отже чого людям треба до вдоволення?

СУД І ДИКТАТУРА.

Цей Вилард, що вважає видимо свободу за важнішу потребу людини від хліба, виступаючи оноді свідком перед судейським комітетом сенату в Вашінгтоні з зізнанням про Рузвелтів проект реформи федерального суду, говорив, що проєкт Рузвелта відкриває дорогу до диктатури.

Як звісно, є люди, які кажуть, що нині в Злучених Державах уже є диктатура суду та що цей суд не дозволяє народові достосувати своєї політики до потреб нових часів.

Ясно, що правдою є або одно або друге. Не вирішуючи навіть цього питання, котре правда, можна передівсім завважити, якою трудною є справа проекту реформи суду.

ТЕПЕР І ЧЕТВЕР.

Вилард говорив: „Ні, реформа федерального суду не грозить диктатурою негайно, але колись у будучині!"

Він покликувався на приклад Німеччини. Кілька літ тому там теж ніхто не думав про можливість диктатури, а прецінь і німецьку републику теж повалено зовсім правним і законодатним способом.

Значить, і в Америці може це саме трапитися. І тут може настати диктатура з акту президента, що не має зовсім волі ні охоти заводити диктатуру.

Одначе журитися нам тим, що настане не тепер, але десь у будучині? Чи не сказати нам, як говорили індіяни, коли їх білі питали, пощо вони вбивають більше жубрів, ніж їм треба на прожиток: „Ах, пощо нам тим журитися? Най тим діти журяться, як підростуть!"

БОЇТЬСЯ ФАШИСТІВСЬКОЇ ДИКТАТУРИ.

Президент Нюйорської Стейтової Торговельної Палати виступив з публичним закликом до громадянства повстати проти Рузвелтового проекту реформи федерального судівництва на тій основі, що мовляв, на випадок переведення тої реформи в Америці виросте фашистівська диктатура.

Варта би застановитися над цим закидом, одначе чи не ця то Торговельна Палата говорила перед останніми президіяльними виборами, що на випадок вибору президентом Рузвелта в Злучених Державах піде до комуністичної диктатури?

ЩО ВАРТА ПОКЛИКУВАННЯ НА ЧУЖІ СЛОВА.

Зізнаючи перед судейським комітетом сенату в справі реформи федерального суду, редактор Вилард покликався на те, що його погляди про небезпеку розвою диктатури з цеї реформи суду годяться з поглядами відомої ґазетярки, Дороті Томпсон.

Ця Дороті Томпсон знає дещо, як повстає диктатура, бо вона була в Німеччині кореспонденткою, як там повстала диктатура, і вона не є прихильницею диктатури, коли її німецький диктаторський уряд вигнав з Німеччини.

Одначе, коли думки Виларда піддержують думку Дороті Томпсон, чи не бє по них згода президента Нюйорської Стейтової Торговельної Палати? Отже чи не краще, замісць покликатися на те, що хтось зі мною годиться, доказувати справу по самій суті?

ДИКТАТУРА ЧЕРЕЗ СИДЯЧІ СТРАЙКИ.

Балачка про можливу диктатуру видно дуже популярна, коли останньої неділі д-р Нормен Винсент Піл, проповідник церкви Марбел Колиджієт на Пятій Евеню в Ню Йорку, виступив з осторогою перед сидячими страйками, бо мовляв, з техніки сидячого страйку може легко вийти диктатура.

„Можливости диктатури в Америці не є такі фантастичні", говорив проповідник, „як це дехто думає". Адже мільйони людей признають нині диктатора Гітлера, інші мільйони Мусолінія, а ще інші Сталіна. „В Америці сотки людей сідають у фабриці й встають на приказ одного чоловіка. Як на його приказ вони засядуть у фабриці, чому не можуть вони на його приказ оголосити загального страйку?"

ЛУИС ХОЧЕ БУТИ ГІТЛЕРОМ?

На конвенції юнії алюмінієвих робітників, що відбулася недавно в Нюарку, Ню Джерзі, виступав Вилєм Грін, предсідник Американської Федерації Праці, з поясненням теперішньої боротьби в рядах американського зорганізованого робітництва за систему організації.

Говорив у тій промові і про Джана Луиса, предсідника Комітету для Промислової Організації, що стоїть на становищі противним до становища Федерації Праці. Грін говорив, що в цій боротьбі йде не за те, як організувати робітників, за засадою фахів, чи за засадою промислів, але за те, чи в Америці має бути демократія. „Скажіть мені", говорив Грін до делеґатів, „чи ви хочете в Америці Гітлера або Мусолінія, чи свобідну демократичну юнію?"

Звісно, як делеґатів такого спитатися, вони сказали, що вони не хочуть Гітлера ні Мусолінія, але демократичної юнії. Але чи таке питання стоїть перед американськими робітниками?

ПАДЕ ДИКТАТУРА?

Джозеф Дейвис, американський амбасадор до большевицької Росії, вертаючи оноді до Злучених Держав, розговорився з ґазетярами про свої спостереження в Росії підчас свого 10-тижневого побуту в тім краю.

Найцікавіше з усього американським ґазетярам видалося те, що Дейвис висказав погляд, що в Росії незадовго настане капіталістичний лад. Себто стануть там провадити всі промисли для особистих доходів зарядців промислів.

Якби таке в Росії сталося, — до чого, видно, воно тепер зміряє, — то певно тоді не забрано би теперішньої комуністичної маски. Маска комунізму лишилася би: у конституції далі писалося би, що цей краю пролетаріяту, селян і робітників, але фактично вся влада й зиски з системи йшли би в руки малої горсточки керовників промислу й уряду, які передавали би свою владу на свої діти.

Що важніше: маска чи лице за маскою?

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ.

КЛІВЛЕНД, О.

В справі Українського Культурного Городу.

Останнє число двотижневика „Вісти з Огайо" містить передовицю п. зг. „Докажім, що ми культурні", в якій п. Б. Бльондиненко представляє ще раз справу Українського Культурного Городу в місті Клівленді, взиваючи українське громадянство прийти з негайною допомогою цьому так важному ділу. В цій статті між іншим читаємо таке:

„Справа Культурного Городу є справою нас всіх і будучі покоління не будуть споминати одиниць, ані судити чи хвалити їх, а цілий загал, цілу українську кольонію.

„За кількадесять літ нас не стане. Всі ті дрібні справи, всі дрібні непорозуміння, тертя затруться, багато й доброго, яке ми робимо, теж забудеться, однак Культурний Город останеться, хто зна чи не й одиноким памятником по нас.

„Виходить з того, що ми маємо до виконання велике завдання. Велику річ маємо зробити. Все воно легко видається. „Ну, робімо" — не один каже, бо легко сказати. Воно й робиться, та чомусь більшість громадянства спить.

„В самому місті Клівленд нас нараховують около 20,000 душ. Ми хитро-мудро тішимо ся й навіть не протестуємо, що нас так багато нараховують. Так, щож з того? Кілька тисяч долярів на вічний памятник годі зібрати.

„Тому, я не апелюю, не прошу, бо це справа жебраків і калік просити милостині, а таки взиваю вас, стукаю кулаком до заспаних душ тих, які не можуть пробудитися з того вічного сну й кличу: Станьте в ряди тих громадян, які вже виконали до певної міри свій обовязок. Не жалійте вложити в коверту „пяточки", бо не одна вже пішла через ваші руки „темними стежками", а дайте її від щирого серця, хай лишиться по вашім існуванню слід, хай будучі покоління згадують і нас „не злим тихим словом".

„Першим великим кроком до виконання того великого діла, буде концерт Тараса Г. Шевченка й відкриття його бюсту в Укр. Нар. Домі дня 18 квітня. В цілім Народнім Домі а не тільки на великій залі не повинно бути місця голки кинути. Цеж ваше свято а не греків, італійців чи інших народів. Цеж ваш Культурний Город а не чужий.

„Прийдіть, послухайте бесідників і концерту, подивіться на бюст (зроблений славним артистом Олександром Архипенком), дайте жертву, візьміть памятний образ, який вам дадуть на памятку, а тоді гордо йдіть домів, бо й буде чого гордитися.

„Докажім, що в нас є сила!

„Докажім, що в нас є культура духа!"

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗА

АЛЕНТАВН, ПА. Сестр. Преч. Діви Марії, від. 151, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членниць, що місячні збори відбудуться в неділю, 11-го квітня о годині 2-гій пополудні на гали парохіяльній, 803 Н. Фронт вул. Просимо всіх членниць конечно прийти на ті збори, бо є дуже важні справи до полагодження. Напоминаємо довгуючих членниць, щоб вирівнали свої залеглости, бо в противнім разі будуть суспендовані. Членниці, котрі ще не замовили собі „Пропамятної Книги" хай замовлять собі на тих зборах. — Ева Біленька, предс.; Катерина Бохняк, кас.; Анна Пипюк, секр.

ПЕРЕДКОНВЕНЦІЙНІ ПРОЄКТИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

16.

Тов. „Запорозька Січ", від. 206 У. Н. Союзу в Вунсакет, Р. Ай., припоручило урядови, делеґатам і кільком членам виробити передконвенційні проекти, які обговорено на нарадах дня 28. березня б. р. і принято. А вони такі:

1. Конвенція має установити і затвердити, що в будуччині молодим членам не буде підвищений розмет, а тоді молоді скорше вступатимуть до Союзу, бо не будуть боятися, що згодом знову буде інша реформа.

2. Знизити процент від позичок з 6 на 4 проценти.

3. Щоб перед головною конвенцією кожний стейт скликував представників своїх відділів на стейтову конвенцію, а відтак з кожного стейту вибрати по два делеґати на Головну Конвенцію, яка відбуваласяб в головнім офісі У. Н. Союзу, а не в готелях, за які треба платити.

4. Конвенція повинна порушити справу Сиротинця-захисту, бо ті гроші, що їх члени на ту ціль складали, лежать майже безпроцентово.

5. Часопис „Свободу" збільшити на дві сторінки. Щоб в „Свободі" була окрема сторінка для жіноцтва, бо жіноцтво є переважно членицями У. Н. Союзу, а крім того буде це заохотою для інших жінок вступати до У. Н. Союзу. Майже всі інші часописи мають сторінку для жінок.

6. Завести в У. Н. Союзі систему організаторів по стейтах. В той спосіб буде лекше відділовим урядникам приєднувати нових членів до У. Н. Союзу.

7. Щоб конвенція затвердила грамоти в клясі Т, щоб ніколи не зайшли зміни на більший розмет.

8. Змінити параграф 16 б, в якім говориться, що відділ, що має менше ніж 25 членів, може лучитися з другим, як хоче висилати делеґата на конвенцію. Повинно бути так: Кожний відділ, що має менше ніж 50 членів, може лучитися з другим, котрий має менше ніж 50 членів і тоді може мати право висилати одного делеґата на конвенцію з двома голосами. Тоді не буде нарікань, що великим відділам робиться кривду. А ті, що мають менше ніж 50 членів, будуть старатися приєднати більше членів до Союзу, щоб мати повне право на вибір делеґата на конвенцію.

9. Параграф 14 змінити в такий спосіб, що там, де сказано про відділ з не більше як 50 членів, повинно бути „відділ з 50 членів" і т. д.

Ілія Околіта, предсідник; **Іван Паньків**, касієр; **Микола Вецал**, секр. фін.; **Семен Мостецький**, секр. рек.; **Олекса Косюк**, делеґат; **Василь Бурак**, делеґат.

17.

Братство Сошествія св. Духа, від. 237 У. Н. Союзу в Честер, Па., вислухавши звіву проектового комітету, ухвалило на зборах з дня 17. березня піддати під розвагу делеґатам такі проекти:

1. Уряд У. Н. Союзу повинен позістати в цілости той самий, який є тепер. Хіба, що контроля виказалаб на конвенції щось такого, за що требаб якогось урядника усунути.

2. Процент від позичок членів знизити з 6 на 3. Можна купувати Союзові бонди на 3%, то можна і членам давати позички на 3%.

3. Календарі привернути і видавати як було передше. Як не можливо давати їх даром, як цього члени домагаються, то бодай за малою оплатою.

4. Як помре член, а родина домагається, щоб була поміщена в „Свободі" його фотографія, так містити її безплатно.

5. Редактори хай звертають більшу увагу на те, щоб тесаме не було поміщуване в „Свободі" по кілька разів, бо як не старався би хто наших редакторів боронити, то все знайдеться такий напасник, що шморгне під ніс дійсним фактом.

6. Видавати недільне число „Свободи", або додавати до „Юкраініен Вікли" на американський лад „комікелс", бо наша молодь рветься за тим „комікoм", а тоді може скорше буде цікавитися українським часописом.

7. Конвенція повинна назначити наступну конвенцію в такім місті, де є найбільше відділів У. Н. Союзу. Конвенція повинна відбуватися в українських галях, а не по готелях.

8. Редакторів хай вибирає конвенція і хай їм призначує платню.

9. Як можливо, завести подвійне обезпечення, подібне до того, яке є в асекураційних компаніях на „екседент", бо ще є багато людей, що кажуть, що в американській асекурації заплатять трохи більше, але зате в разі випадку мають подвійно.

10. Щоб головні урядники не були урядниками в політичних організаціях, бо тим можуть нанести шкоду У. Н. Союзові.

11. Щоб конвенція вирішила справу Сиротинця.

12. Щоб не допускати жадних священиків до уряду в У. Н. Союзі, бо через них потерпів Союз шкоду.

13. Платню головним урядникам знизити на якийсь процент, а таким способом зменшиться число кандидатів на „джаби" в У. Н. Союзі.

14. Щось подумати про найстарших членів, котрих по реформі місячна вкладка виносить звиш 75 центів місячно, бо наша молодіж аж рветься до Союзу, але батьки не зізваляють і кажуть, що Союз уже другим разом так з ними зробив і таке саме булоб на старі літа з їх дітьми.

15. Треба загострити в якийсь спосіб параграф 12, бо є такі патріоти в У. Н. Союзі, що стоять в нім про око, або про свій особистий бизнес, і тому заасекуровані ось так тільки на кілька сот долярів. Тоді таке буває, що чоловік в однім відділі, а жінка в другім. І як одно так і друге 4 роки справами Союзу не інтересуються, але як почують, що У. Н. Союз оголосив конвенцію, то так тоді заінтересуються Союзом, що немало лиха і шкоди нанесуть Союзові, а через те дійсно патріотичні люди тратять енергію до праці.

16. Бажаємо злуки всіх наших запомогових організацій в одну під назвою „Український Народний Союз". Тоді будемо в Америці гордитися одною великою інституцією. Тоді може і українська політика рівніше ходилаб, а не кульгалаб як досі. А українські „провіндики" не називалиб себе по часописах Луцями, капралями, нарубками і тим подібними іменами.

17. Бажаємо всім делеґатам якнайліпшого успіху в нарадах Головної Конвенції У. Н. Союзу.

Григорій Стеців, делеґат; **Антін Лебіщак, Василь Ягла, Михайло Дмитрик.**

ЯК МИ ПОМАГАЄМО РІДНОМУ КРАЄВІ.

НЮ ЙОРК, Н. Й.

З академії на визвольну боротьбу.

Центральний Комітет в Ню Йорку переслав через Центральну Управу ОДВУ $26, на визвольну боротьбу. Ці гроші прийшли з влаштування академії в честь бою під Крутами і злуки українських земель.

Комітет.

НЮ ЙОРК, Н. Й.

На Рідну Школу й визвольну боротьбу.

Гром. К. Мартиник зібрав $10 та переслав ту жертву через Обеднання, призначуючи по $5 на Рідну Школу й визвольну боротьбу. Жертви зложили: К. Мартинюк $2.75; О. Полик $2; І. Луців, І. Головчак, П. Стахів і В. Гнатів по $1; В. Смолка 75 ц., а Теофіля Зубек 50 ц.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

БОНКС, Н. Й. Тов. Згода, від. 210, повідомляє, що надзвичайні збори відбудуться в неділю, 11. квітня, в годині 2-гій пополудні, в гали Демократичного Клюбу, 2851 Істерн Булвард. Маємо до полагодження балеву справу, тому просимо всіх членів прийти. — Лука Кіндрис, предс.; Іван Франко, секр.; Теодор Давидів, кас.

РОВЕЙ, Н. ДЖ. Тов. Згода, від. 294, повідомляє всіх місцевих і позамісцевих членів, що місячні збори відбудуться в суботу, 10. квітня, в годині 8-мій ввечір, в церковній галі при Гренд Еве. Просимо всіх членів прийти на ті збори, бо є важні справи до полагодження. Довгуючих членів просимо прийти і вирівняти свої довги, щоб не наразитись на суспендування. Просимо членів привести нових кандидатів старших чи дітей, бо тепер принимаємо без оплати вступного. — І. Король, предс.; Є. Мусика, кас.; Я. Салій, секр.

ПАЛМЕРТОН, ПА. Бр. св. О. Николая, від. 369, повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в понеділок, 12. квітня, в годині 7-мій ввечір, в гали церковній. Приходіть всі на означений час, бо буде велика несподіванка для всіх. Хто з членів хоче набути ювилейну книгу, нехай зголоситься цего місяця чи на зборах чи до секретаря. Напоминаємо довгуючих членів, щоби потрохи сплачували. — І. Березяк, предс.; О. Патер, кас.; М. Куба, секр.

РОЧЕСТЕР, Н. Й. Тов. Запорозька Січ, від. 367, повідомляє своїх членів, що квартальні збори відбудуться у вівторок, 13. квітня, в годині 7-мій ввечір, в гали парохіяльній, 303 Гудсон Еве. Кожний член має прийти на ті збори, бо маємо важні справи. Довгуючі члени мусять свої вкладки виповнити, або будуть суспендовані. — Микитинський, предс.; Антонів, секр.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

ТАРЗАН І ЛЮДИ-ЛЕОПАРДИ.

(149)

Калі кинулася до хлопця і в одній хвили вони обоє знайшлися у своїх обіймах. Олд Таймер дивився зі зворушенням на ту сцену і не знав що на це говорити. „То цей Кид є тим Джерім", думав він собі. Та гадка не викликувала в нього ні зависти ні навіть смутку, тільки безмірний біль в серцю. Він любив Калі більше від себе самого, а Кида як свого рідного брата.

Щоб дати їм більше волі виговоритися й висказати свої почування, Олд Таймер з чемности усунувся на бік. Що за дивна доля! — думав він собі. Якраз цей хлопець, якого він кілька разів врятував від смерти! Та він цього не жалував. Тепер він з ще більшою посвятою ратував би його, бож він означав щастя для Калі. Нарешті голос Кида вирвав його з задуми.

„Ходи сюда", радісно закричав Кид. Радісна усмішка Калі теж запрошувала Олд Таймера до товариства. Олд Таймер мовчки підійшов до них. Кид весело заговорив: „Ви обоє знаєтеся вже від давна, але ви не були формально представлені. Це моя сестра, „Джессі..." „Сестра?" скрикнув радісно Олд Таймер. Та в тому моменті він нагадав, що вона всетаки його відтрутила в коханню.

Тимчасом Тарзан і його люди говорили про свої справи. Орандо здавав звіт про те, що жорстока організація знищена до тла, що їх розбитки справді залишилися по нетрах, але вони перелякані до тої міри, що самі втікають з цих околиць. Говорив також обширно про те, що люде нетрів є йому незмірно вдячні за його подвиги й уважають його своїм необмеженим вождом.